

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6To/10/2016
Identifikačné číslo spisu: 9514100084
Dátum vydania rozhodnutia: 22.07.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Štefan Michálik
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:9514100084.4

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Michálika a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Petra Paludu, v trestnej veci obžalovaného V. W., pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., na verejnom zasadnutí konanom dňa 22. júla 2020 v Bratislave, o odvolaní tohto obžalovaného proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 27. októbra 2014, sp. zn. PK-1T/20/2014, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Tr. por. z r u š u j e sa napadnutý rozsudok vo výroku o trestoch.

Na podklade § 322 ods. 3 Tr. por. sa obžalovaný

V. W., nar. XX. N. XXXX, trvale bytom V. XXXX/XX, XXX XX B.,

o d s u d z u j e :

Podľa § 329 ods. 2 Tr. zák., s poukazom na § 36 písm. j) Tr. zák., za použitia § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. a § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zák., na trest odňatia slobody vo výmere 30 (tridsiatich) mesiacov.

Podľa § 51 ods. 1 Tr. zák., s použitím § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák., sa obžalovanému výkon uloženého trestu odňatia slobody podmienčne odkladá za súčasného uloženia probačného dohľadu nad jeho správaním v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. obžalovanému sa určuje skúšobná doba v trvaní 3 (troch) rokov.

Podľa § 51 ods. 2, ods. 4 písm. h) Tr. zák. obžalovanému ako súčasť probačného dohľadu sa ukladá povinnosť spočívajúca v príkaze podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom súdu výchovnému programu so zameraním na predchádzanie páchania korupčnej trestnej činnosti.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. obžalovanému sa ukladá aj trest zákazu činnosti - vykonávať štátnu službu príslušníka Policajného zboru na 5 (päť) rokov.

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd v Pezinku rozsudkom z 27. októbra 2014, sp. zn. PK-1T/20/2014 (ďalej len „špecializovaný trestný súd“ alebo „prvostupňový súd“), uznal obžalovaného V. W. za vinného zo zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 16. januára 2013 v M. na OO PZ ako referent stálej služby, po tom, čo o 20.41.18 hod. obdržal na svoj súkromný mobilný telefón SMS správu od Mgr. Q. B. so žiadosťou o zistenie informácií súvisiacich so zadržaním V. H. dňa 16. januára 2013 a s návrhom: „Za info 50e do hodiny“, sa o 20.44.37 hod. s Mgr. B. telefonicky spojil, ktorý mu upresnil požiadavky na informácie, ako aj ponuku slovami ...tak hovorím pade pre teba hned'..., po čom obžalovaný informácie služobnou linkou u kolegu PMJ Trnava zistil a o 21.04.42 hod. opäť zo súkromného mobilného telefónu zavolať Mgr. B. a slovami „tak, jak si sľúbil“ akceptoval jeho ponuku a po jeho príchode na OO PZ mu oznámil, ktorými príslušníkmi PZ bol V. H. zastavený a kontrolovaný, na akom vozidle v tom čase jazdil a aké veci boli u neho nájdené.

Obžalovanému V. W. bol za to prvostupňovým súdom podľa § 329 ods. 2, § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., s poukazom na § 36 písm. j) Tr. zák., uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov, so zaradením pre jeho výkon v ústave na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom strázenia podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. Špecializovaný trestný súd zároveň podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. uložil obžalovanému V. W. trest zákazu činnosti vykonávať štátnu službu príslušníka Policajného zboru na dobu 5 rokov.

Obžalovaný W. napadol odvolaním rozsudok špecializovaného trestného súdu v celom rozsahu. Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) bola predmetná vec predložená na rozhodnutie pod sp. zn. 1 To 1/2015 dňa 8. januára 2015.

Najvyšší súd na verejnom zasadnutí konanom dňa 29. mája 2015 uznesením podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa § 21 ods. 3 Tr. por. per analogiam spojil na spoločné konanie a rozhodnutie trestnú vec obžalovaného V. W., vedenú na špecializovanom trestnom súde pod sp. zn. PK-1T/20/2014, s trestnou vecou odsúdeného Mgr. Q. B., vedenou na špecializovanom trestnom súde pod sp. zn. PK-2T/19/2014, s tým, že táto vec bude vedená v odvolacom konaní na najvyššom súde pod spoločnou sp. zn. 1 To 1/2015.

Následne najvyšší súd rozsudkom z 29. mája 2015, sp. zn. 1 To 1/2015, postupom podľa § 321 ods. 1 písm. a) Tr. por. zrušil rozsudok špecializovaného trestného súdu z 27. októbra 2014, sp. zn. PK-1T/20/2014, a na základe § 322 ods. 3 Tr. por. obžalovaného V. W. podľa § 285 písm. a) Tr. por. oslobodil spod obžaloby prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry z 2. júla 2014, č. k. VII/2 Gv 62/13/1000-33, pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol obžalovaný stíhaný.

Najvyšší súd týmto rozsudkom súčasne podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a § 324 Tr. por. per analogiam zrušil rozsudok špecializovaného trestného súdu z 23. júna 2014, sp. zn. PK-2T/19/2014, a na základe čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a § 215 ods. 1 písm. a) Tr. por. zastavil trestné stíhanie Mgr. Q. B., ktorého sa mal dopustiť tak, že

16. januára 2013 v čase o 10.41 hod. v M. na doposiaľ presne nezistenom mieste prostredníctvom SMS správy odoslanej z mobilného telefónneho čísla XXXX XXX XXX na telefónne číslo XXXX XXX XXX, sľúbil úplatok vo forme finančnej hotovosti vo výške 50 eur príslušníkovi PZ, práp. V. W., nar. XX. N. 1978, služobne zaradenému na Obvodnom oddelení PZ M. za to, že zistí a následne mu poskytne informácie v súvislosti so zadržaním osoby V. H. príslušníkmi PZ, ku ktorému malo prísť dňa 15. januára 2013, pričom po zistení a odovzdaní požadovaných informácií, následne tieto

prostredníctvom SMS správy oznámil V. H. (konkrétne ktorými príslušníkmi PZ bol zastavený a kontrolovaný, na akom vozidle v tom čase jazdil a aké veci boli u neho nájdené), právne kvalifikovaný ako prečin podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák., pretože je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie.

Základnou premisou prelínajúcou sa naprieč rozhodnutím odvolacieho súdu bolo, že v danej veci konal neoprávnený, resp. nekompetentný orgán - sekcia kontroly a inšpekčnej služby, úrad inšpekčnej služby, odbor inšpekčnej služby Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „inšpekcia ministerstva vnútra“), ktorá netvorí súčasť Policajného zboru, a preto ani nemôže začínať trestné stíhanie, vznášať obvinenie, podávať návrh na podanie obžaloby a ani vykonávať žiadne ďalšie nasledujúce procesné úkony v zmysle Trestného poriadku. Dôkazy získané inšpekciou ministerstva vnútra sú z tohto dôvodu v trestnom konaní nepoužiteľné.

Subsidiárne najvyšší súd vo svojom rozsudku poukázal (zo svojho uhla pohľadu) i na ďalšie pochybenia, ktoré by zakladali dôvod na zrušenie odvolaním napádaného rozhodnutia, keďže:

- špecializovaný trestný súd rozhodol aj na podklade nezákonne získaných dôkazov v rámci odpočúvania uskutočneného (podľa zákona o ochrane pred opočúvaním) v inej veci;
- úprava skutkovej vety (v časti ohľadne akceptácie sľubu úplatku obžalovaným V. W.) uskutočnená prvostupňovým súdom na základe informácií získaných prepismi odposluchov nebola prípustná (aj keby boli odposluchy zákonne získané dôkazy, na takúto úpravu nemal súd oporu vo vykonanom dokazovaní);
- z vykonaného dokazovania nebola bez pochybností preukázaná vina obžalovaného V. W. (odvolací súd tu poukázal i na nevierohodnosť výpovede svedka Mgr. Q. B.);
- konanie obžalovaného V. W., uvedené vo výroku rozsudku prvostupňového súdu, nemôže byť právne kvalifikované ako zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. (obžalovaným získané informácie nemali charakter obstarávania veci všeobecného záujmu), prvostupňový súd sa dôsledne nezaoberal právnym posúdením skutku;
- vylúčenie vecí Mgr. Q. B. na samostatné konanie v prípravnom konaní (po tom, čo u neho boli splnené podmienky na dohodu o vine a treste) z dôvodu urýchlenia konania nebolo zo strany vyšetrovateľa náležité odôvodnené, pričom odvolací súd takúto prax orgánov činných v trestnom konaní (a jej akceptovanie súdmi) označil za „nezdravé praktiky neprocesného obchodovania s páchatelmi“;
- v porovnaní s trestnom uloženým Mgr. Q. B. (súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov s podmieňaným odkladom v trvaní 3 rokov) je treba považovať uloženie 5-ročného nepodmieňaného trestu odňatia slobody obžalovanému V. W. za nespravodlivé, v rozpore so zásadou primeranej diferenciácie ako aj s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, narušajúce podstatu právneho štátu, ba až diskriminačné v zmysle absurdity „čím menšia viny, tým prísnejší trest“.

Rozsudok najvyššieho súdu z 29. mája 2015, sp. zn. 1 To 1/2015, napadol dovolaním generálny prokurátor Slovenskej republiky ako aj minister spravodlivosti Slovenskej republiky, obaja zhodne v neprospech obvineného.

Najvyšší súd ako súd dovolací rozsudkom zo 6. júna 2016, sp. zn. 2 TdoV 11/2015, z dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a), i) a § 371 ods. 3 Tr. por., podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že rozsudkom najvyššieho súdu z 29. mája 2015, sp. zn. 1 To 1/2015, ako aj v konaní, ktoré vydaniu tohto rozhodnutia predchádzalo, bol porušený zákon v ustanoveniach § 321 ods. 1 písm. a), § 322 ods. 3, § 285 písm. a), § 10 ods. 1, ods. 8 Tr. por., § 131 ods. 1 Tr. zák. v prospech obvineného V. W. a v ustanoveniach § 324, § 215 ods. 1 písm. a) Tr. por. v prospech obvineného Mgr. Q. B. Dovolací súd preto postupom podľa § 386 ods. 2 Tr. por. napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a zrušil aj konanie tomuto rozsudku predchádzajúce. Okrem toho boli týmto rozsudkom zrušené aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad; rozsudok Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 23. júna 2014, sp. zn. PK-2T/19/2014, ktorým bola schválená dohoda o vine a treste vo vzťahu k obvinenému Mgr. Q. B., tým ostal nedotknutý. Najvyšší súd záverom podľa § 388 ods. 1, ods. 2 Tr. por. prikázal najvyššiemu

súdu, aby trestnú vec obvineného V. W. v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol v inom zložení senátu.

Zo záverov dovolacieho súdu, obsiahnutých v odôvodnení jeho zrušujúceho rozsudku, vyplýva, že úvaha odvolacieho súdu o procesnom nedostatku právomoci inšpekcie ministerstva vnútra nie je správna. V naznačenom ohľade dovolací súd poukázal na prijaté zjednocujúce stanovisko (S 95/2015), v zmysle ktorého:

I. Okolnosť, že inšpekčná služba Policajného zboru je nariadením Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo vnútra“) zaradená aj do organizačnej štruktúry ministerstva vnútra ako úrad inšpekčnej služby ministerstva vnútra v rámci sekcie kontroly a inšpekčnej služby ministerstva vnútra, je výrazom podriadenosti Policajného zboru ministrovi vnútra Slovenskej republiky (§ 6 ods. 1 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov - ďalej len „zákon č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore“) a možnosti ministra vnútra určiť, že službu alebo útvar Policajného zboru nebude riadiť prezident Policajného zboru, ale bude riadená „inak“ (§ 6 ods. 2 naposledy označeného zákona). Také zaradenie nič nemení na tom, že inšpekčná služba je súčasťou Policajného zboru ako služba aj útvar tohto zboru (§ 4 ods. 1, ods. 2 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore) a pri činnosti inšpekčnej služby ide o výkon pôsobnosti (plnenie úloh) Policajného zboru pri odhaľovaní a vyšetrovaní trestných činov (§ 2 ods. 1 písm. b) a d) zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore), a to prostredníctvom policajtov (§ 7 ods. 1 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore).

II. Vyšetrovateľ Policajného zboru, služobne zaradený do inšpekčnej služby, je policajtom v zmysle § 10 ods. 8 písm. a) Trestného poriadku a poverený príslušník Policajného zboru, služobne zaradený do inšpekčnej služby, je policajtom v zmysle § 10 ods. 8 písm. c) Trestného poriadku.

III. Žiadosť o súhlas s používaním informačno-technických prostriedkov podľa zákona o ochrane súkromia pred odpočúvaním (zákon č. 166/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov), podávaná prostredníctvom inšpekčnej služby, je podávaná Policajným zborom, a ak je jej vyhovené, informačno-technický prostriedok je používaný Policajným zborom (§ 2 ods. 2, § 4 ods. 4 naposledy označeného zákona).

IV. Riadenie v zmysle § 6 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore ani riadiace vzťahy v rámci ministerstva vnútra sa netýkajú trestno-procesných vzťahov, upravených Trestným poriadkom, v rámci ktorých ide o vzťah vyšetrovateľa a prokurátora (§ 230 a iné Trestného poriadku).

V. Okolnosť, že vo veci bol činný policajt ako vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru (§ 10 ods. 8 písm. a), písm. c) Trestného poriadku), aj keď je obvineným príslušník policajného zboru, nie je dôvodom na zrušenie rozsudku v odvolacom alebo dovolacom konaní, alebo dôvodom na odmietnutie obžaloby a vrátenie veci prokurátorovi v zmysle § 244 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku. Takým dôvodom však môže byť (samostatne alebo v spojení s inými okolnosťami) konkrétna chyba postupu vyšetrovateľa.

Z citovaného teda dovolací súd vyvodil, že v preskúmvanej veci realizoval trestné stíhanie oprávnený štátny orgán s kompetenciou vykonávať úkony podľa Trestného poriadku. Podľa dovolacieho súdu vyšetrovateľ (zaradený do) inšpekčnej služby Policajného zboru bol ako orgán činný v trestnom konaní (policajt) v zmysle § 10 ods. 1, ods. 8 písm. a) Tr. por. oprávnený začať trestné stíhanie, vzniesť obvinenie, ako i vykonávať ďalšie procesné úkony trestného konania. Preto okrem iného nebolo možné vo všeobecnosti vylúčiť vo veci získané dôkazy ako nezákonné a z toho dôvodu nepoužiteľné, ako to urobil odvolací súd (jeho senát I To).

V kontexte uvedeného dovolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia jednoznačne konštatoval, že skutkové zistenia tak, ako boli ustálené špecializovaným trestným súdom v rozsudku z 27. októbra 2014, sp. zn. PK-1T/20/2014, sú správne a zodpovedajú stavu vo veci vykonaného dokazovania.

Odkazujúc na citované stanovisko, dovolací súd na margo vykonaných dôkazov uviedol, že nie je

pravdou, ako to tvrdí odvolací súd, že žiadosti o udelenie súhlasu s použitím informačno-technického prostriedku podala inšpekcia ministerstva vnútra ako k tomu nekompetentný orgán.

Súhlasit' nemožno podľa dovolacieho súdu ani s tými tvrdeniami odvolacieho senátu 1 To, že by informácie získané odpočúvaním nebolo možné použiť vo veci obžalovaného V. W. z dôvodu, že ich nevydal k tomu príslušný sudca špecializovaného trestného súdu, ale sudca Krajského súdu v Bratislave, keď záver o vydaní súhlasov nezákonným sudcom vyvodil v podstate s odkazom na to, že táto „iná“ trestná vec, v ktorej mali byť informácie použité (a teda nie tá, v ktorej bolo použitie informačno-technického prostriedku povolené), spadá do pôsobnosti špecializovaného trestného súdu a nie krajského súdu.

Dovolací súd vo vzťahu k tomu ďalej uviedol, že súhlasy na použitie informačno-technického prostriedku boli (dňa 11. januára 2013) vydané sudcom Krajského súdu v Bratislave ako zákonným sudcom, príslušným v zmysle § 4a zákona o ochrane pred odpočúvaním (cieľom použitia tohto informačno-technického prostriedku bolo získanie informácií k predpokladanej trestnej činnosti, nezakladajúcej pôsobnosť špecializovaného trestného súdu), pričom pre použitie informácií (získaných použitím informačno-technického prostriedku podľa zákona o ochrane pred odpočúvaním), nevzťahujúcich sa na dôvody použitia informačno-technického prostriedku uvedené v žiadosti ako dôkazu v trestnom konaní (t. j. v „inej“ veci), bol splnený zákonný predpoklad, uvedený v druhej vete § 7 ods. 2 zákona o ochrane pred odpočúvaním. Odpočúvaním získané informácie v „inej“ veci (na základe súhlasu daného zákonným sudcom) sa totiž týkali trestnej činnosti, v súvislosti s ktorou prichádza do úvahy použitie informačno-technického prostriedku, keďže obvinený V. W. bol stíhaný pre korupčnú trestnú činnosť.

Zároveň dovolací súd za absolútne neopodstatnené vyhodnotil tvrdenie odvolacieho senátu 1 To, keď tento poukázal na nesplnenie § 115 ods. 7 Tr. por., a teda že informácie majú byť v trestnom konaní nepoužiteľné ako dôkaz, keďže v čase ich získania sa ešte nevedlo konanie v tejto „inej“ veci. Ustanovenie § 115 ods. 7 Tr. por. je totiž podľa názoru dovolacieho súdu možné aplikovať len v prípade odpočúvania realizovaného postupom podľa Trestného poriadku (§ 115), kým pre použiteľnosť informácií, získaných odpočúvaním realizovaným v režime zákona o ochrane pred odpočúvaním, v „inej“ veci platí (iba) ustanovenie § 7 ods. 2 veta druhá naposledy uvedeného zákona.

Pokiaľ ide o splnenie všetkých obsahových náležitostí v inšpekciou ministerstva vnútra podaných žiadostiach o udelenie súhlasu s použitím informačno-technického prostriedku (s dôrazom na naplnenie podmienky ultima ratio v zmysle § 4 ods. 3 písm. b) zákona o ochrane pred odpočúvaním č. 166/2003 Z. z.), tak v tomto smere dospel dovolací súd k rovnakému záveru ako prvostupňový súd, a teda že predložené žiadosti možno hodnotiť z pohľadu splnenia požadovaných náležitostí ako súladné so zákonom, keď odôvodnenie týchto, rovnako ako i na ich základe vydaných súhlasov s použitím informačno-technického prostriedku, nie je možné považovať za arbitrárne, resp. formálne - dôvodnosť vykonaných zásahov do súkromia dotknutých osôb je preskúmateľná.

Na margo vierohodnosti svedeckej výpovede Mgr. Q. B. dovolací súd uviedol, že len samotná zmena procesného postavenia - súladná so zákonom - vypočúvanej osoby nemôže byť (automaticky) dôvodom pre vyslovenie záveru o nevierohodnosti jej výpovede. Výpoveď takejto osoby podlieha v zmysle ustanovenia § 2 ods. 12 Tr. por. voľnému hodnoteniu dôkazov rovnako ako každý iný dôkaz. Odsúdenie obvineného navyše v posudzovanom prípade nebolo založené výlučne na výpovedi svedka Mgr. Q. B.. Táto výpoveď bola podporená celým radom listinných dôkazov ako i výpoveďami ďalších vo veci vypočutých svedkov, no najmä závermi vyplývajúcimi z vykonaného odpočúvania. Podkladom pre vydanie rozhodnutia pritom nebola a ani nemohla byť výpoveď naposledy menovaného svedka v postavení spoluobvineného, ale len jeho výpoveď v procesnej pozícii svedka, vykonaná na hlavnom pojednávaní, keď po jeho vypočutí mu na odstránenie vzniknutých rozporov boli správne prečítané relevantné časti z jeho skoršej výpovede, kde rovnako vypovedal v postavení svedka.

K právnej kvalifikácii skutku sa dovolací súd vyjadril v obsahovej zhode s právnym názorom

prvostupňového súdu, a to že zisťovanie služobných informácií príslušníkom Policajného zboru (od príslušníka Policajného zboru, služobne zaradeného v inom obvode) o okolnostiach zadržania konkrétnej osoby a jej následné odovzdanie nepovolanej osobe - s vedomím ich možného zneužitia (keďže v posudzovanom prípade nemalo ísť o bežný služobný kontakt medzi obžalovaným V. W. a svedkom Mgr. Q. B., ale o odovzdanie požadovaných informácií za sľúbenú odmenu), je nepochybné v rozpore so všeobecnými záujmami, presahujúcimi rámec individuálnych práv a záujmov jednotlivca. Dovolací súd preto vo výrokovej časti svojho rozhodnutia okrem iného konštatoval porušenie ustanovenia § 131 ods. 1 Tr. zák. (definujúceho vec všeobecného záujmu pre účely Trestného zákona) v prospech obvineného.

V súlade s ostatným výrokom dovolacieho súdu bola trestná vec obžalovaného V. W. dňa 19. júla 2016 pridelená na nové prerokovanie a rozhodnutie senátu 6 T najvyššieho súdu, kde je vedená pod sp. zn. 6 To 10/2016. Rozhodnutím dovolacieho súdu sa teda predmetná trestná vec vrátila do štádia odvolacieho konania s tým, že povinnosťou teraz činného senátu najvyššieho súdu je opätovne rozhodnúť o odvolaní obžalovaného V. W. proti vyššie označenému rozsudku špecializovaného trestného súdu.

Sledujúc záujem na splnení tejto povinnosti, najvyšší súd v preskúmvanej trestnej veci nariadil termín verejného zasadnutia na deň 22. júla 2020. Obhajca obžalovaného na tomto verejnom zasadnutí nevyužil svoje právo konečného návrhu v zmysle ustanovenia § 295 ods. 3 Tr. por. Tam prítomný prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky navrhol ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por. zamietnuť odvolanie obžalovaného.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 315 Tr. por. zistil, že odvolanie obžalovaného je prípustné v zmysle ustanovenia § 306 ods. 1 Tr. por., nezaťažené prekážkou, pre ktorú by ho bolo nevyhnutné zamietnuť čisto z formálnych dôvodov podľa § 316 ods. 1 Tr. por. Keďže v preskúmvanej veci zároveň absentuje dôvod pre vydanie výlučne kasačného rozhodnutia z dôvodov uvedených v § 316 ods. 3 Tr. por., najvyšší súd podrobil napadnutý rozsudok špecializovaného trestného súdu vecnému prieskumu v rozsahu vymedzenom ustanovením § 317 ods. 1 Tr. por., a teda preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, riadiac sa pritom zásadou, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odvodňovali podanie dovolania v zmysle § 371 ods. 1 Tr. por.

Pri realizácii uvedenej prieskumnej povinnosti mal prítom odvolací súd dôsledne na pamäti znenie ustanovenia § 391 ods. 1 Tr. por., podľa ktorého orgán, ktorému bola vec prikázaná, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo veci dovolací súd, a je povinný vykonať úkony, ktorých vykonanie dovolací súd nariadil.

Citované ustanovenie vyjadruje tzv. kasačnú, resp. inštančnú záväznosť, podľa ktorej sa v konaní po zrušení rozhodnutia dovolacím súdom spravidla bezvýnimčne uplatňuje zásada viazanosti orgánu, ktorému bola vec prikázaná, právnym názorom vysloveným dovolacím súdom. V konaní nasledujúcom po zrušujúcom rozhodnutí dovolacieho súdu teda nemá orgán, ktorému bola vec prikázaná, v podstate žiaden priestor pre úvahy či bude, alebo nebude rešpektovať jeho právny názor. Z tohto dôvodu, pokiaľ nedôjde k zmene skutkových okolností alebo právnej situácie, o ktoré sa vyslovený právny názor opiera, musí ho orgán, ktorému bola vec prikázaná, bezpodmienečne rešpektovať (k tomu vid' uznesenie najvyššieho súdu z 5. apríla 2017, sp. zn. 2 TdoV 7/2016, resp. R 45/2017).

Odvolací súd pri svojom rozhodovaní prihliadol aj na obžalovaného námietky a argumentáciu uplatnenú v odvolaní (jeho písomnom odôvodnení) ako aj v neskorších podaniach. Tu je však potrebné zdôrazniť, že na ich podstatnú časť už podal dostatočne vyčerpávajúcu odpoveď dovolací súd vo svojom zrušujúcom rozhodnutí. Ostatne, ako to vyplýva z predchádzajúceho odseku, odvolaciemu súdu neprislúcha polemizovať s tam uvedenými závermi, a preto na ne v plnom rozsahu odkazuje. In concreto ide o právne názory týkajúce sa: kompetencie inšpekčnej služby Policajného zboru ako orgánu činného v trestnom konaní; zákonnosti zadováženia komunikácie medzi obžalovaným V. W. a Mgr. Q. B. na

základe odpočúvania v „inej“ trestnej veci podľa zákona č. 166/2003 Z. z. o ochrane pred odpočúvaním; vierohodnosti svedka Mgr. Q. B.; zachovania totožnosti skutku a tiež naplnenia znaku obstarávania veci všeobecného záujmu v zmysle § 329 ods. 1 a § 131 ods. 1 Tr. zák.

Najvyšší súd na verejnom zasadnutí konanom dňa 22. júla 2020 s odkazom na § 295 ods. 2 a § 272 ods. 3 Tr. por. nevyhovel návrhu obžalovaného na vykonanie ďalších dôkazov, a to výsluchov svedkov V. N., P. E., P. B. a W. B.. V prípade navrhovaných svedkýň V. N. a P. B. ide o osoby, o ktorých sa obžalovaný vyjadroval už na hlavnom pojednávaní, pričom vtedy a ani neskôr ich výsluch nenavrhol. Urobil tak až po tom, čo odvolací súd nariadil vo veci termín verejného zasadnutia na 22. júla 2020. Opodstatnenosť ich výsluchu obžalovaný zdôvodnil v podstate len tým, že menované kontaktoval bezprostredne po tom, čo sa mal stať stíhaný skutok, resp. po tom, čo ho kontaktoval Mgr. Q. B.. Nie je teda zrejmé, aké konkrétne skutočnosti by mali z ich prípadného výsluchu vyplývať. Výpočutie menovaných svedkýň z tohto dôvodu považuje najvyšší súd za nepodstatné pre rozhodnutie. Výsluch svedkov P. E. a W. B. obžalovaný zdôvodnil tým, že menovaní by mali vypovedať o možnom motíve orgánov činných v trestnom konaní viest' voči jeho osobe trestné stíhanie. Aj v tomto prípade návrh na výpočutie svedkov P. E. a W. B. obžalovaný učinil až po nariadení termínu verejného zasadnutia. Na tomto mieste je tiež potrebné zdôrazniť, že obžalovaný poukázal na snahy o jeho diskreditáciu až v tomto štádiu konania, a to navyše bez toho, aby poukázal na akékoľvek konkrétnejšie skutočnosti, ktoré by tomu aj reálne nasvedčovali. Obžalovaný sám hovorí len o akomsi „možnom motíve orgánov činných v trestnom konaní“. Návrh na výpočutie naposledy menovaných svedkov preto najvyšší súd vyhodnotil iba ako účelovú obranu obžalovaného, zameranú na oddialenie vydania meritórneho rozhodnutia vo veci.

Summa summarum, na základe takto vplynutejšej dôkaznej situácie, sa odvolací súd stotožnil so závermi špecializovaného trestného súdu o preukázaní viny obžalovaného V. W. zo stíhanej trestnej činnosti, právne kvalifikovanej ako zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. V konkrétnostiach v tomto smere najvyšší súd odkazuje aj na odôvodnenie rozsudku špecializovaného trestného súdu, s ktorým predmetné rozhodnutie najvyššieho súdu tvorí jednotu.

Odvolací súd pristúpil k zrušeniu rozsudku špecializovaného trestného súdu v časti výrokov, ktorými bol obžalovanému uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov a trest zákazu činnosti vykonávať štátnu funkciu príslušníka Policajného zboru na dobu 5 rokov, keďže pri úvahách o uložení sankcie za stíhanú trestnú činnosť, na rozdiel od prvostupňového súdu, prihliadol i na obžalovaným nezavinenú neprímeranú dĺžku jeho trestného stíhania.

Najvyšší súd v naznačenom ohľade úvodom pripomína svoju vlastnú judikatúru, v zmysle ktorej dĺžka konania, ktorá s prihliadnutím na obťažnosť veci, postoj obvineného k jeho trestnému stíhaniu a procesný postup orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu výrazne a neprímerane presahuje dĺžku konania v porovnateľných veciach, je takou okolnosťou prípadu, ktorá môže odôvodniť pri ukladaní trestu použitie mimoriadneho zmiernovacieho ustanovenia podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. a uloženie trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu ustanovenej zákonom (mutatis mutandis R 10/2011, obdobne aj R 46/2017).

Citované vyplýva z toho, že neodôvodnené prietahy a neprímeraná dĺžka trestného konania sú závažným a nežiaducim javom, ktorý odporuje nielen zmyslu práva obvineného na spravodlivý proces, ale aj základným zásadám trestného práva a celkovému účelu trestného konania.

Obžalovaný sa inkriminovaného skutku dopustil 16. januára 2013, trestné stíhanie bolo začaté 10. apríla 2013, obvinenie vznesené 2. júla 2013 a obžaloba podaná 2. júla 2014. Špecializovaný trestný súd vo veci vyhlásil rozsudok dňa 27. októbra 2014 a o podanom odvolaní obžalovaného bolo najvyšším súdom „v prvom kole“ rozhodnuté dňa 29. mája 2015. Dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vrátil vec na nové prekovanie odvolaciemu súdu v inom zložení senátu (sp. zn. 6 To 10/2016) k dátumu 6. júna 2016.

Najvyšší súd ako súd odvolací, po novom naštudovaní trestnej veci obžalovaného, uznesením zo 6. apríla 2017, sp. zn. 6 To 10/2016, postupom podľa § 318 ods. 1 Tr. por., s ohľadom na dôvod uvedený

v ustanovení § 283 ods. 5 Tr. por., prerušil konanie o odvolaní obžalovaného, a to až do doby, kedy bude najvyššiemu súdu doručený nález Ústavného súdu Slovenskej republiky (§ 144 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), týkajúci sa toho, či všeobecne záväzný právny predpis nižšej právnej sily je v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom vyššej právnej sily alebo s medzinárodnou zmluvou. Najvyšší súd vyvolal toto konanie pred Ústavným súdom Slovenskej republiky z dôvodu pochybnosti, či inšpekčná služba podriadená ministrovi vnútra, skutočne, spĺňa atribúty nezávislosti a zaručuje dôveru verejnosti k monopolu štátu na použitie sily. O pokračovaní v predmetnom trestnom konaní bolo podľa § 318 ods. 2 Tr. por. rozhodnuté uznesením najvyššieho súdu z 13. decembra 2017, sp. zn. 6 To 10/2016, keďže Ústavný súd Slovenskej republiky uznesením z 11. októbra 2017 predmetný návrh najvyššieho súdu odmietol.

Najvyšší súd svojim ďalším uznesením zo 14. novembra 2018, sp. zn. 6 To 10/2016, postupom podľa § 318 ods. 3 Tr. por. (opätovne, avšak na základe iného procesného postupu) prerušil trestné stíhanie obžalovaného, nakoľko považoval za vhodné obrátiť sa v tejto veci so žiadosťou na Európsky súd pre ľudské práva o vydanie poradného stanoviska k zásadnej otázke týkajúcej sa výkladu a uplatňovania práv a slobôd uvedených v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podaniu samotnej žiadosti na Európsky súd pre ľudské práva o vydanie poradného stanoviska, však predchádzalo ukončenie ratifikácie protokolu č. 16 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Naproti zneniu zákona (§ 318 ods. 3 Tr. por.), ktoré umožňuje predsedovi senátu najvyššieho súdu prerušiť trestné konanie aj v štádiu odvolacieho konania za účelom podania žiadosti o vydanie poradného stanoviska v zmysle uvedeného protokolu, však Slovenská republika svojim vyhlásením pri jeho ratifikácii, takúto možnosť v trestných veciach fakticky limitovala len na dovolacie konanie. Pre Slovenskú republiku pritom protokol č. 16 k Dohovoru nadobudol platnosť dňa 1. apríla 2020. Berúc do úvahy aktuálny právny stav, najvyšší súd uznesením z 23. júna 2020, sp. zn. 6 To 10/2016, podľa § 318 ods. 3 veta druhá Tr. por. rozhodol o pokračovaní v konaní o odvolaní obžalovaného, keďže trvať na prerušení trestného stíhania by za daných okolností bolo celkom bezúčelné.

Z podrobnej chronológie trestného stíhania vyplýva, že toto je vedené proti osobe obžalovaného už viac ako sedem rokov, čo s prihliadnutím na skutkovú stránku veci, ktorú nemožno označiť za nijako zložitú, treba vyhodnotiť za neprímerane dlhú dobu. Konštatované platí o to viac, že tento stav bol zapríčinený v podstate len sporom súdnych orgánov (nielen v preskúmvanej trestnej veci) v otázke zákonnosti inšpekcie ministerstva vnútra a snahou odvolacieho súdu o definitívne vyjasnie tohto právneho problému, na čo obžalovaný nemal žiaden vplyv.

V kontexte týchto skutočností dospel najvyšší súd k záveru, že je nanajvýš potrebné pri ukladaní trestu obžalovanému V. W. aplikovať inštitút mimoriadneho zníženia trestu v zmysle § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zák., a teda mu týmto rozhodnutím rozdielne oproti rozsudku špecializovaného trestného súdu uložiť trest odňatia slobody znížený pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby, a to vo výmere dva a pol roka. Prvostupňovým súdom uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere piatich rokov považuje najvyšší súd v danej situácii za absolútne neadekvátny.

Berúc do úvahy okolnosti prípadu, záujem na zabezpečení ochrany spoločnosti ako i s ohľadom na osobu obžalovaného, jeho doterajší život a možnosti nápravy, dospel najvyšší súd zároveň k odôvodnenému záveru, že obžalovanému nie je potrebné ukladať trest odňatia slobody v jeho nepodmienečnej podobe, ktorá má byť posledným riešením - prostriedkom (ultima ratio), resp. posledným liekom (ultimum remedium).

Obžalovaný, ktorý má toho času 41 rokov, totiž doposiaľ viedol riadny život, nebol súdne trestaný a nie je vedený ani v evidencii priestupkov. Jeho správanie v mieste trvalého pobytu je hodnotené ako slušné - na príslušnom mestskom úrade naňho neboli podané žiadne sťažnosti. Služba v Policajnom zbore, ktorú vykonával vyše 15 rokov, od 15. novembra 1999 do 30. novembra 2014, bola jeho nadriadeným hodnotená kladne. Zo zistení najvyššieho súdu tiež vyplýva, že obžalovaný je v súčasnosti nepretržite od 5. februára 2016 zamestnaný u rovnakého zamestnávateľa, ktorým je hodnotený tiež pozitívne.

Na základe uvedeného podľa najvyššieho súdu možno od obžalovaného zodpovedne očakávať, že uložený podmienený trest odňatia slobody s probačným dohľadom nad jeho správaním v skúšobnej dobe, vo vzájomnej kombinácii s uloženou povinnosťou a trestnom zákazu činnosti, splní svoj účel. Pritom najmä hrozba eventuálneho nariadenia výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody v prípade nevedenia riadneho spôsobu života, bude počas celej skúšobnej doby výstrahou pre obžalovaného a zároveň účinným prostriedkom pri jeho náprave a ochrane spoločnosti.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, rozhodol najvyšší súd spôsobom, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.